

IV/6. RÓW ZŁOTNICKI

I. OPIS TECHNICZNY

III. KOSZTORYS I PRZEDMIAR INWESTORSKI

IV. ZAŁĄCZNIKI RYSUNKOWE

1. Mapa zlewni i trasa przebiegu rowu objętego konserwacją

2. Profile podłużne rowu

I. OPIS TECHNICZNY

1. Charakterystyka Rowu Złotnickiego

Rów Złotnicki jest dopływem cieku Bogdanka, do której uchodzi przez odnogę Jeziora Strzeszyńskiego. Całkowita długość rowu wynosi 3,20 km, a powierzchnia zlewni wynosi 6,85 km². Trasa rowu od Jeziora Strzeszyńskiego do toru kolejowego na linii Poznań - Kiekrz tj. do km 0+838 przebiega na terenie miasta Poznania, od tego toru do linii kolejowej Poznań - Piła tj. do km 2+744 w granicy z gminą Suchy Las (granica przebiega środkiem rowu). Górny bieg rowu znajduje się na terenie gminy Suchy Las.

Głównymi dopływami Rowu Złotnickiego jest rów Wa-11-1, uchodzący do niego w km 0+913 oraz rów WA-11-2 uchodzący w km 2+350, który jest odpływem ze zbiornika retencyjnego kanalizacji deszczowej.

Rów Złotnicki odprowadza do Bogdanki poprzez Jezioro Strzeszyńskie wody powierzchniowe z obszaru zlewni o powierzchni $A = 6,85 \text{ km}^2$. W zlewni tego rowu wyróżniono trzy charakterystyczne jej części:

- **CZĘŚĆ GÓRNA**, źródłkowa o powierzchni 3,53 km² usytuowana po wschodniej stronie linii kolejowej Poznań - Piła charakteryzująca się dużymi spadkami terenu. W tej części znajduje się najwyżej położony punkt zlewni na rzędnej 135 m n.p.m. Natomiast teren przy torze kolejowym znajduje się na rzędnej 93,20 m n.p.m.. Tak więc wielkość deniwelacji tej części zlewni wynosi 41,20 m, co przy długości wynoszącej $L = 1,66 \text{ km}$ daje spadek $i = 2,4\%$. Górna część zlewni Rowu Złotnickiego znajduje się na terenie wsi Suchy Las, Złotniki i Jelonek na obszarach, które w ostatnich latach ulegały silnej urbanizacji. Zabudowa mieszkalna i usługowa zajmuje obszar 1600 ha co stanowi 45% całego obszaru. Ponadto w tej części zlewni znajdują ogródki działkowe, które zajmują obszar o powierzchni ca 410 ha.

W wyniku urbanizacji rowy w tej części zlewni Rowu Złotnickiego ulegały stopniowej likwidacji i zostały zastąpione systemami kanalizacji deszczowej z wylotami skierowanymi do Rowu Złotnickiego poprzez zbiorniki retencyjno - podczyszczające.

W obrębie tej części zlewni wydzielone są dwie zlewnie objęte kanalizacją deszczową. Zlewnia nr I obejmuje obszar o powierzchni 141 ha zabudowy Suchego Lasu pomiędzy ulicami Sucholeską, Obornicką, Nektarową i południową granicą gminy. Zlewnia nr II obejmuje obszar zabudowy mieszkalnej - Osiedla Grzybowego oraz terenów usługowych o łącznej powierzchni 95 ha.

- **CZĘŚĆ ŚRODKOWA** o powierzchni 3,09 km² położona pomiędzy torami kolejowymi. Trasa Rowu Złotnickiego przebiegająca doliną o szerokości od 20 - 300 m wyznacza na tym odcinku granicę miasta Poznania. Odcinek doliny o długości ca. 1,7 km przy deniwelacji 8,50m wykazuje już znacznie mniejszy spadek podłużny 0,5%. Jednakże spadki poprzeczne terenu zlewni są znaczne i wahają się w granicach 1,2-2%. Środkowa część zlewni użytkowana jest głównie rolniczo, a w użytkowaniu dominują grunty orne.
- **CZĘŚĆ DOLNA** zlewni - ujściowa, o powierzchni 0,23 km² położona pomiędzy torem kolejowym i Jeziorem Strzeszyńskim. Trasa rowu o długości ca 0,80 km przebiega przez strome zbocze rynny polodowcowej do jeziora Strzeszyńskiego. Na odcinku tym średni spadek koryta wynosi 1,20%. Ostatnie 600 m Rowu Złotnickiego przed ujściem do Jeziora Strzeszyńskiego przebiega przez tereny leśne.
  - Sytuacja w zlewni Rowu Złotnickiego z punktu widzenia hydrologii jest stosunkowo skomplikowana. Górną część zlewni położoną na terenie gminy Suchy Las można zakwalifikować do zlewni silnie zurbanizowanych. Zasięg istniejącej kanalizacji deszczowej obejmuje swym zasięgiem ponad 60 % powierzchni tej części zlewni. Z tego względu odpływ wody z kanalizacji deszczowej do tego rowu za pośrednictwem zbiornika retencyjnego kształtuje reżim wodny oraz przepływy Rowu Złotnickiego.
  - Ustalone w 1994 roku przez IMiGW w Poznaniu wielkości przepływów charakterystycznych w Rowie Złotnickim zestawiono w tabeli nr 6.
  - Natomiast w tabeli 7 zestawiono wielkości przepływów maksymalnych rocznych o określonym prawdopodobieństwie wystąpienia, ustalone w 1994 roku oraz przepływy dla warunków z roku 2013 z uwzględnieniem zmian (urbanizacji) górnej części zlewni na terenie Suchego Lasu.

2. Budowle na Rowie Żłotnickim

Tab. Zestawienie budowli na rowie - podstawowe parametry techniczne.

Km rowu	Typ budowli	Światło [m]	Długość przewodu [m]	Rzędna dna wlot/wylotu [m n. p. m.]	Lokalizacja Budowli [ulica]	Stan techniczny budowli
0+043	Przepust bet.	Ø 0,80	7,50	77,77/77,62	Droga grunt	Dostat.
0+369	Przepust bet.- ceg.	Ø 0,50	20,0	83,25/82,74	Ul. Koszalińska	dobry
0+596	Przepust bet. -ceg.	Ø 0,80	20,0	85,51/85,27	Droga grunt	dobry
0+872	Most kolej. Bet.	Św. 3,70	10,0	87,25/87,18	Tor kolejowy	dobry
1+000 do 1+250	ZBIORNIK RETENCYJNY		POW 2,0 HA		GRANICA M. POZNANIA I GMINY SUCHY LAS	
2+165	Przepust bet.	Ø 0,80	10,0	90,44/90,43	Droga - jezdnia	dobry
2+777	Most kolej	Św. 1,0m	13,0	91,37	91,05	dobry

3. Rów Żłotnicki - odcinki koryta oraz tereny zagrożone wylewami lub podtopieniami

Jak wykazała analiza zagospodarowania terenu zlewni tego rowu w wyniku urbanizacji gminy Suchy Las, rozwój systemów kanalizacyjnych obejmuje swym zasięgiem obszar OK. 1000 ha zabudowy mieszkalnej, jednorodzinnej i gospodarczo przemysłowej gminy Suchy Las. Całość wód deszczowych ujmowanych systemami kanalizacyjnymi z tego obszaru odprowadzana jest do Rowu Żłotnickiego i dalej poprzez Jezioro Strzeszyńskie do Rowu Bogdanki.

W wyniku przeprowadzonych komputerowych symulacji przepływów tego rowu w programie HEC RAS, stwierdzono, że problemem który w zasadniczy sposób wpływa na jakość i wielkość przepływów wód w cieku Bogdanka nie są w istocie wielkości przepływów wody w korycie Rowu Żłotnickiego, które wpływając do jeziora Strzeszyńskiego oraz w wyniku wykonanych zbiorników retencyjnych **zostały ograniczone w sposób praktycznie nie powodujący wylewów.**

Problemem podstawowym była przed wykonaniem zbiornika retencyjnego w km 1+100 czystość wód w rowie Żłotnickim w sposób ewidentny zanieczyszczona dopływami z KD, z części zlewni w Gminie Suchy Las.

W ostatnim okresie problem z eksploatacją nowego zbiornika został również spowodowany kilkoma przetamowaniami koryta stworzonymi przez kolonię bobrów na odcinku rowu poniżej nowego zbiornika retencyjnego.

Istotne zagrożenie, w szczególności dla czystości wód Jeziora Strzeszyńskiego, jest jakość i czystość wód odprowadzanych z terenu gminy Suchy Las (wsie Suchy Las, Jelonek i Złotniki) które stały się jednym z największych źródeł ew. zanieczyszczeń tego rowu i w konsekwencji również Jeziora Strzeszyńskiego.

Badania wody odprowadzanej kanalizacją do Rowu Złotnickiego wykazują jednak, że poziom zawartych w nich zanieczyszczeń kwalifikuje je do I i II klasy. Zagrożeniem są w tej sytuacji zjawiska wynikające z wadliwie działającej kanalizacji sanitarnej na terenie Suchego Lasu przejawiające się wylewami ścieków na powierzchnię terenu oraz mieszanie się ich z wodami opadowymi odprowadzanymi przez KD do rowu Złotnickiego. Są to jednak zdarzenia w praktyce niemożliwe do przewidzenia, a w ostatnim czasie stosunkowo skutecznie ograniczone i kontrolowane przez służby gminne.

Dodatkowym źródłem zanieczyszczeń wody w Rowie Złotnickim może być też spływ wód z nawożonych pól uprawnych, usytuowanych wzdłuż rowu poniżej toru kolejowego na

ZBIORNIK RETENCYJNY

Należy zwrócić uwagę, że w ostatnim okresie sytuacja w korycie rowu uległa dość znaczącej poprawie ***dzięki wybudowaniu na granicy z Gminą Suchy Las w km 1+000 do km 1+250 zbiornika retencyjnego*** o pow. ok 2,0 ha, wraz z groblami, regulacją i odbudową koryta rowu na odcinku powyżej i poniżej zbiornika oraz budowlami, urządzeniami towarzyszącymi, co zdecydowanie poprawiło zarówno wielkość wahań wody i przepływów ekstremalnych w korycie rowu na odcinku na terenie m. Poznania jak również pozwoliło na kontrolę oraz dodatkowe podczyszczanie wód opadowych prowadzonych w korycie rowu poniżej m. Złotniki, co było do tej pory źródłem zanieczyszczania i problemów z tym związanych w Jeziorze Strzeszyńskim. Problemy to zostały w znaczący sposób zmniejszone i rozwiązane!

4. Proponowane rozwiązania modernizacyjne to między innymi :

- a) Budowa w dolinie Rowu Złotnickiego na odcinku od km 0+980 do km 1+240 zbiornika retencyjnego z filtrem gruntowo - roślinnym (cel podczyszczanie wody w korycie) – **REALIZACJA zbiornika WYKONANA W latach 2019/2020.**
- b) Wskazane wykonanie korekty progowej na odcinku leśnym poniżej zbiornika - do realizacji

5. Zakres wymaganych robót konserwacyjnych koryta

W ramach bieżącej oraz cyklicznej konserwacji należy wykonać i przeprowadzić wszystkie zalecane prace oraz roboty ujęte szczegółowo w załączonym przedmiarze robót, w tym takie jak wymienione w tabeli poniżej:

Tab. nr 2 Zakres podstawowych prac konserwacyjnych

L.p.	Rodzaj prac konserwacyjnych	Ilości/zakres	Uwagi - zalecenia
1	Wykaszanie skarp i koryta z porostów i trzciny, itp. GAŁĘZIE I ŚMIECI NA WŁOCIE DO PRZEPUSTU W UL. KOSZALIŃSKIEJ	Wg. przedmiaru	Wg. wskazań
2	Odmulanie dna warstwą min. 10-30 cm	Wg. przedmiaru	Wg. wskazań
3	Odmulanie przepustów (różne śred.)	Wg. przedmiaru	Wg. wskazań
4	Odmulanie rurociągów (różne śred.)	Wg. przedmiaru	Wg. wskazań
5	Oczyszczanie koryta z zanieczyszczeń	Wg. przedmiaru	Oczyszczanie koryta z zanieczyszczeń i gałęzi poniżej zbiornika i w rejonie ul. Koszalińska - Strzeszynek
6	Naprawa lub wymiana umocnień na wlotach i wylotach przepustów, ściany przyczółków	Wg. przedmiaru	Wg. potrzeb
6.1	Kiszka lub płotki z faszyny leśnej	Wg. przedmiaru	Wg. potrzeb
6.2	Palisady z kołków	Wg. przedmiaru	Powyżej i poniżej ul. Koszalińskiej
6.3	Narzut kamienne, umocnienia płytami ażurowymi PONIŻEJ I POWYŻEJ ULICY KOSZALIŃSKIEJ	Wg. przedmiaru	Uzupełnienie narzutów z kamienia łamanego na przegrodach filtracyjnych
6.4	Płyty ażurowe	-	Brak wskazań
7	Inne prace konserwacyjne	-	Tamy bobrowe – wskazanie do regulacji piętrzenia i przepływu na tamach bobrowych przy zastosowaniu metod nie niszczących

6. Szczególne wskazania konserwacyjne.

- Uzupełnienie płotków oraz palisady z kołków drew. **powyżej i poniżej przepustu w ul. Koszalińskiej** oraz na wymagających tego odcinkach, uzupełnienie ubytków przegrody kamiennej powyżej tej ulicy z kamienia łamanego – dolomitu.
- Oczyszczenie całego **odcinka koryta z zanieczyszczeń i śmieci, w szczególności na odcinku przez tereny byłego kempingu powyżej oraz na terenie lasu POWYŻEJ I poniżej ul. Koszalińskiej** oraz na odcinku leśnym do ujścia do jeziora Strzeszyńskiego
- **WLOT DO PRZEPUSTU W UL. KOSZALIŃSKIEJ – oczyszczenie z dużej ilości konarów, gałęzi etc, w wyniku działania bobrów.**